

RECENZE

Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv - komentář

Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2016.

Nakladatelství Wolters Kluwer přichází s dalším velkým komentářem, kterým reaguje na novou právní úpravu práva veřejných zakázek, a to na zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Součástí publikace je rovněž komentář zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Jedná se v zásadě o příbuzné právní normy, které se snaží řešit mnoho společných témat, jako je transparentnost, diskriminace nebo efektivní vynakládání veřejných finančních prostředků. Současně oba zákony vstupují v účinnost ve stejném období, když zákon o zadávání veřejných zakázek bude účinný od 1. 10. 2016 a zákon o registru smluv je účinný již od 1. 7. 2016 (s výjimkou § 6 a 7, které nabydou účinnosti přesně o rok později). Oba zákony jsou a budou velmi podstatné pro život velmi podobné, ne-li shodné skupiny čtenářů, a proto můžeme pochválit autorský kolektiv i nakladatelství, že je spojily do jednoho komentáře.

Zákon o zadávání veřejných zakázek představuje novou právní úpravu veřejných zakázek po 10 letech účinnosti předchozího zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Deset let jistě představuje vhodnou příležitost pro hloubkovou inventuru právní úpravy, která sama prošla více než dvaceti novelizacemi, zejména je však třeba konstatovat, že nový zákon představuje transpozici „nové“ zakázkové směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2014/18/EU, dále směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/EU, a rovněž směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí. Změna názvu zákona hezky odráží snahu zákonodárce vrátit se zpět k procesní normě, která upravuje proces přípravy veřejné zakázky, výběru nejvhodnějšího dodavatele a proces kontroly a dohledu nad činností zadavatele. Oproti předchozí právní úpravě nový zákon integruje právní úpravu veřejných zakázek i koncesí v jediné normě (dosud to byly dva samostatné zákony), což lze bezpochyby označit za zjednodušení a zpřehlednění právního prostředí. Do vzniku uceleného zakázkového kodexu tak už chybí pouze začlenění úpravy o zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti. Vedle úpravy či zpřesnění již existujících, dá se téměř říct „tradičních“ zakázkových institutů, pak nový zákon přináší i instituty zcela nové, jako např. inovativní partnerství a předběžné tržní konzultace.

Komentář navazuje na řadu komentářů k předchozímu zákonu o veřejných zakázkách téhož nakladatelství, přičemž ani autorské zázemí komentáře se nemění. Autorský kolektiv nadále tvoří

právníci z advokátní kanceláře ROWAN LEGAL a v jeho čele opět můžeme najít JUDr. Viléma Podešvu. Zázemí renomované advokátní kanceláře, která se dlouhodobě specializuje na právo veřejných zakázek a opakovaně se umísťuje jako velmi doporučovaná právnická firma roku v oboru veřejných zakázek (v roce 2013 byla vítězem této kategorie), umožňuje poskytnout pro přípravu komentáře prvotřídní odborníky a s nimi zejména široké znalostní portfolio. Jakkoli lze právo veřejných zakázek označit do značné míry za marginální právní obor, který je prakticky tvořen jedinou (nyní komentovanou) právní normou a několika navazujícími vyhláškami, přesto se jedná o obor mediálně vysoce frekventovaný, a tedy ostře sledovaný. Právo veřejných zakázek bezprecedentním způsobem kombinuje na jedné straně čistě právní a na druhé čistě ekonomickou povahu výběru nejvhodnějšího dodavatele. Jde o obor vnitřně značně členitý, který je vedle právních předpisů významně spoludotvářen rovněž rozhodovací praxí ÚOHS, správních soudů a SDEU. Detailní znalost celé této problematiky na straně autorů je z komentáře patrná, když podává erudovaný pohled jak na fázi přípravy zadávacích podmínek a zadávacího řízení vůbec, tak na fázi samotné realizace zadávacího řízení a rovněž na často bezprostředně navazující fázi procesní obrany zadavatele či uchazečů (resp. dle nové právní úpravy již účastníků zadávacího řízení) před správními a soudními orgány. V tomto smyslu si tedy komentář nadále drží svou velmi vysokou kvalitu, kterou od něj jeho čtenáři očekávají.

Publikace je koncipována jako užitečná každodenní pomůcka a praktický průvodce prostředím zadávání veřejných zakázek. Autoři komentáře se vyhýbají teoretickým úvahám a statím, ale zaměřují se na praktický výklad komentovaných ustanovení. Autoři tak podávají praktické návody na nejvhodnější aplikaci zákonných norem, nabízejí vysvětlení neurčitých právních pojmů, pokud jsou v zákoně obsaženy, a doporučují pozornosti čtenáře případné rizikové aspekty ustanovení zákona. Nedílnou a přirozenou součástí komentáře jsou odkazy na relevantní rozhodovací praxi a judikáty, kdy autoři komentáře uvádějí, nakolik lze tuto rozhodovací praxi dle jejich názoru aplikovat i na novou právní úpravu a proč. Čtenáři jistě ocení je, že autoři se „nebojí“ vyslovit svůj názor na vhodnou aplikaci ani u těch institutů, které jsou zcela nové a u kterých tedy zatím není možno se opřít o konkrétní praktické použití.

Totožný přístup pak zachovávají autoři rovněž u komentáře zákona o registru smluv, byť v omezené míře, neboť tento zákon přináší zcela novou právní materii, a tedy možnost odkazů na dosavadní rozhodovací praxi je výrazně omezena. Zákon o registru smluv již během svého schvalování čelil mnoha výkladovým problémům, které ve světle praktické aplikace ještě zesílí, a proto je skvělé, že již na počátku jeho účinnosti mají čtenáři možnost seznámit se s jeho úskalími.

Nezbývá než shrnout, že autoři v tomto prakticky zaměřeném komentáři zhodnotili své dosavadní hluboké zkušenosti a erudici. Komentář je více než důstojným pokračovatelem předchozích

komentářových počinů autorského kolektivu, které už si našly širokou čtenářskou obec z řad advokátů, podnikatelů, akademických pracovníků, ale i úředníků a soudců. Této obci pak i nový komentář mohou srdečně doporučit.

Jan Sixta

Státní tajemník v Ministerstvu financí ČR,

bývalý náměstek pro veřejné investování Ministerstva pro místní rozvoj, gestora problematiky veřejných zakázek